

Par kļūdām augļu koku veidošanā un citiem aktuāliem jautājumiem

Augsnes auglības, šķirnes un potcelma auguma un stādīšanas attāluma un vainaga veidošanas mijiedarbes nenovērtēšana

Ātrražīgas šķirnes mazāk auglīgās augsnēs, izmantojot visus slaidās vārpstas veidošanas paņēmienus, pat uz MM 106 var stādīt 1 m attālumā.

Auglīgā augsnē, pamatīgi mēslojot un vainagus neveidojot regulāri, spēcīga auguma šķirnes, kādas ir 'Auksis', 'Red Aroma', 'Gloster' u.c., stādot 1 m attālumā, veido maz sānzaru, augumā stiepijas uz augšu. Pēc galotnes pazemināšanas veido pārāk spēcīgus dzinumus vainaga augšējā daļā, izveido „cepuri”.

Ābeles stādītas 1m attālumā, vainaga augšējā daļā zari tiek atjaunoti līdz stumbram

'Lobo'/ MM106 –stādīšanas attālumš – 3 m, apaļš vainags, par daudz zaru.

Netiek ņemts vērā, ka gaisma vainagā ir viens no nozīmīgākajiem faktoriem

- Zaru stipra īsināšana der vainaga augšējā daļā, lai tie nenoēnotu zemāk esošos zarus, kā arī, lai atjaunotu klājzarus. Tā neder apakšējiem pamatzariem, lai tos saglabātu un atjaunotu klājzarus uz tiem, noēnojuma dēļ tiem nav ne augļzariņu, ne pieauguma. To var novērst, izveidojot gaismas koridoru starp pamatzariem un klājzariem vadzara augšējā daļā.
- Spēcīgi augošām šķirnēm pamatzarus stipri saīsinot, to virspusē veidojas daudz jaunu un spēcīgu dzinumu. Ja nākošajā pavasarī tos izgriež, bet neizgriež uz leju augošos, noēnotos zarus, labi izgaismotā zara augšējā daļa ir bez klājzariem, bet uz apakšējiem veidojas zemas kvalitātes augļi.

Pēc spēcīgas apgriešanas pavasarī jaunos dzinumus vasarā nenoplēš

Pēc to nogriešanas pavasarī līdz valnītim, piemēram, šķirnei 'Auksis' griezuma abās pusēs veidojas jau 2 jauni dzinumi.

Vainaga ierobežošanai jauniem spēcīga auguma kokiem nozāgēti ļoti resni zari

Iespējams, koki pārmēsoti, vai arī zeme pārāk
auglīga, tāpēc jaunie dzinumi bijuši pārāk
spēcīgi un daudz, vadzars un skeletzari vienās
brūcēs.

Uz āru izvadīti resni zari ar šauru atzarošanās leņķi

Izvadāmam zaram un zaram, uz kuru izvada, vajadzētu būt ne pārāk resniem, apmēram vienāda izmēra, griezuma brūcei slīpai. Izvadīt labāk uz zaru, kurš beidzas ar viengadīgo dzinumu. To neīsina.

**Kokiem uz vidēja auguma potcelmiem
skeletzariem nogriezti visi vidēja garuma
sāndzinumi, atstāti spēcīgi augošie
dzinumi skeletzaru un vadzara galotnēs**

Dzinumi, kuru garums nepārsniedz apmēram 50 cm
garumu pēc iespējas jāsaudzē.

Veco koku vainagus lielākās platībās mēģina kopt ar tradicionālajām metodēm

Ja kvalificēta darba spēka nav, vienīgā iespēja ir:

- vainagu retināt, vislabāk ar motorzāģi, atstājot celmus,
- stipri pazemināt vainagu (veidojot kausveida vainagu), lai viegli izlauzt ūdenszarus;

Resni zari izgriezti – izzāgēti līdz valnītim

Brūces rūpīgi nekopjot,
izveidojas dobumi pūču ligzdām.

Lielā un biezā vainagā ne vien vainagu veidot ir apgrūtināši – netiek klāt, bet arī novākt ražu ir sarežģīti

Pamatzari izvietoti ļoti tuvu viens otram, veidojot mieturi

**Vienlaicīgi noņemti
vairāki resni zari,
atstāti celmiņi, kas
katrs atsevišķi ir
par īsu.**

Peļu radīts bojājums nograuzta miza un kambijs pie zemes virskārtas gan potcelmam, gan škirnei.

**Dārza vietas izvēle!!! Nogāzes lejas daļā
upes paliena!!! Pavasara palos aplūst.
Krīt arī koki, nav augums, veselīgums.**

Mizas brūnēšana

Veidi

- **parastā** – superficial scald. Bojā augļus pēc 3-4 mēnešu glabāšanas, pēc izņemšanas no glabātavas pastiprinās. Vācijā maz sastopama, vairāk ir siltajās dienvidu zemēs.
- **Vecuma izraisīta** – senescence scald. Var bojāt visu šķirņu augļus, kuri uzglabāti par ilgu.
- **Ogļskābās gāzes izraisīta** – superficial CO₂ injury. Parādās glabāšanas laikā uz augļiem bez virskrāsas - noēnotā vainaga daļā augušiem vai šķirnei raksturīgiem.

Bojājumu raksturs

- Uz miziņas ārējā epidermas slāņa brūngani plankumi ar izplūdušām, neasām maliņām, kas padara augli it kā netīru,
- Bojājumi virspusēji, mīkstumu nebojā.

Mizas brūnēšana

Cēloņi

- ābolu izdalīta gaistoša viela alfa-Farnesen, kura, ja paliek uz augļa miziņas ilgāk, oksidējas un izraisa brūnēšanu.
- Pārāk ātra vai pārāk vēla novākšana, sauss un silts rudens pēc mitras vasaras.
- Glabāšanas telpā pārāk augsts gaisa mitrums un slikta vēdināšana.
- Arī pārāk augsts skābekļa saturs siltā glabāšanas telpā, paātrināta nogatavošanās.

Kā novērst

- Ar zaru griešanu un retināšanu jāpanāk labi gaismas apstākļi vainagā.
- Optimāls vākšanas laiks.
- Ieņēmīgas šķirnes jāglabā pie gaisa mitruma ne augstāka kā 92 %, zema skābekļa satura – 1 -1,5%, jānodrošina laba vēdināšana.
- Labāk glabāt ULO kamerās.
- SmartFresh lietošana.